

INTERREG V
DEUTSCHLAND-NEDERLAND
JAARVERSLAG 2016

INTERREG V DEUTSCHLAND-NEDERLAND

JAARVERSLAG 2016

INTERREG-PARTNERS

 Ministerie van Economische Zaken	Ministerium für Wirtschaft, Energie, Industrie, Mittelstand und Handwerk des Landes Nordrhein-Westfalen 	 Niedersächsische Staatskanzlei	 provincie groningen	 PROVINCIE FLEVOLAND
 provincie Overijssel	provincie limburg 	provinsje fryslân provincie fryslân 	 EDR	 EUREGIO
 Provincie Noord-Brabant	 provincie Gelderland	provincie Drenthe		 euregio rhein-maas-noord rijin-maas-noord

Uitgegeven door:

Gemeenschappelijk INTERREG-secretariaat
c/o Euregio Rijn-Waal
Emmericher Str. 24
47533 Kleve, Duitsland
Tel +49 (0)2821 7930 41
info@deutschland-nederland.eu
www.deutschland-nederland.eu

Overzicht foto's:

Titelpagina: © Grenzenlos Moor
P. 3 Dr. Michiel Scheffer © Provincie Gelderland
P. 5 EUREGIO Goederenkorridor © Christan van der Meij
P. 9 Watten-Agenda © Ostfriesland Tourismus GmbH
P. 13 E-Bus2020: In Motion Charging © INTERREG-secretariaat
P. 15 Marian Bruggink, Roos Scharren, en Eva van de Sande (2016). De hellingbaan: een lessenserie over experimenteren en de strategie 'controleren van variabelen' voor de onderbouw. Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands.

Naam programma: INTERREG Deutschland-Nederland

Programmeringsperiode: 2014-2020

Programmanummer (CCI nr): 2014TC16RFCB023

Managementautoriteit: Ministerium für Wirtschaft, Energie, Industrie, Mittelstand und Handwerk des Landes Nordrhein-Westfalen

Jaarlijks uitvoeringsverslag

Verslagjaar: 2016

Datum van goedkeuring van het jaarverslag door het Comité van Toezicht: 23-06-2017

Overeenkomstig artikel 50, lid 9, van Verordening (EU) nr. 1303/2013

INTERREG V DEUTSCHLAND-NEDERLAND

JAARVERSLAG 2016

VOORWOORD

Beste lezer,

2016 was voor de Europese samenwerking geen gemakkelijk jaar. Bedreigingen van binnenuit en van buitenaf lijken de Europese Unie en het vrije verkeer over de grens af en toe in zwaar water te brengen. Tegelijkertijd merk ik, dat “Europa” hierdoor weer actueel is, dat er nieuwe energie ontstaat en de belangstelling voor Europese politiek toeneemt.

In ons Nederlands-Duitse grensgebied zijn de eerste resultaten van ons INTERREG-programma inmiddels zichtbaar. De “strategische initiatieven” zijn een groot succes en de middelen hiervoor zijn bijna allemaal ingezet voor innovatieve projecten die de economie in de regio versterken. Het is mooi om te zien hoe deze projecten elkaar tijdens thematische bijeenkomsten vinden, van elkaar leren en nieuwe netwerken vormen.

Ook ben ik elke keer weer onder de indruk van het enthousiasme van projectuitvoerders. Dit merkte ik onder andere tijdens een gezamenlijke persconferentie in Düsseldorf in december 2016, waar projecten werden voorgesteld en bijvoorbeeld de samenwerking op het gebied van spoedzorg veel media-aandacht kreeg.

De uitkomsten van de evaluatie van het INTERREG-programma laten zien dat het programma volgens planning verloopt. Op Europees niveau worden wij vaak als goed voorbeeld genoemd! Maar zo langzamerhand moeten wij ook nadenken over de toekomst van INTERREG.

Want – helaas – is grensoverschrijdende samenwerking nooit “af”. Er ontstaan steeds weer nieuwe uitdagingen die te maken hebben met verschillende rechtssystemen en cultuurverschillen. Ik zet mij er op verschillende manieren voor in dat INTERREG ook na 2020 wordt voortgezet. Als het beste voorbeeld van “Europa om de hoek” en als instrument voor structuurversterking in de regio. Ik maak daarbij gebruik van de resultaten en de mooie projectvoorbeelden uit ons INTERREG-programma, die u ook in dit jaarverslag weer zult tegenkomen.

#werk maken van open grenzen

Dr. Michiel Scheffer

Voorzitter Comité van Toezicht INTERREG Deutschland-Nederland

INTERREG V DEUTSCHLAND-NEDERLAND

JAARVERSLAG 2016

INHOUDSOPGAVE

1.	INTERREG Deutschland-Nederland in het kort	6
	INTERREG in de Duits-Nederlandse grensregio	6
	Doelstellingen van het INTERREG V A-programma	6
	Financieel kader van het programma	8
	Organisatie van het programma	8
2.	Uitvoering van het programma in 2016	11
	Financiële voortgang INTERREG V A	11
	Inhoudelijke voortgang INTERREG V A - programma indicatoren	11
	Uitvoering programmaprioriteiten	12
	Evaluaties	14
	Evenementen en communicatie	14

INTERREG-PROJECTEN EUREGIO GOEDERENCORRIDOR

Het INTERREG-project “Euregio goederencorridor” heeft als doelstelling om de grensoverschrijdende logistieke sector te versterken. Om deze doelstelling te verwezenlijken voert het project een grensoverschrijdende studie uit, waarin de actuele en toekomstige situatie van het goederenverkeer wordt onderzocht, de infrastructurele knelpunten en barrières worden aangetoond en de kansen voor duurzame logistiek worden ontwikkeld. Het onderzoek zal moeten resulteren in een gemeenschappelijke ontwikkelingsstrategie.

Een van de voorbeelden van de werkzaamheden bij het project is het in kaart brengen en oplossen van grensbarrières. Om de grensregio tot logistieke “hotspot” te ontwikkelen, is het van groot belang dat goederenstromen snel en zonder barrières over de grens kunnen. Voorbeelden van barrières zijn te vinden in bijvoorbeeld veiligheidsmaatregelen, douane, tol, verschillende

stroomsterktes of uiteenlopende wettelijke verplichtingen. Dit belemmert vaak het efficiënt functioneren van de logistieke sector en leidt tot tijdverlies en bijkomende kosten.

Belangrijk voor de uitvoering van dit project is dat het grensoverschrijdend gebeurt. Afstemming tussen beide landen is op dit thema noodzakelijk. De grensregio fungeert als achterlandverbinding, dat wil zeggen, een belangrijke schakel tussen grote havens. Om het economische potentieel te benutten is het belangrijk om in de bestaande infrastructuur te investeren. Door een versterkte samenwerking op basis van een gezamenlijke ontwikkelingsstrategie kan het potentieel aan weerszijden van de grens in de logistieke sector beter en efficiënter benut worden. Door economische samenwerking en coöperatie kan uiteindelijk de invloed van de grens verminderd worden en kan de integratie van het grensgebied verder ontwikkeld worden.

INTERREG V DEUTSCHLAND-NEDERLAND

JAARVERSLAG 2016

1. INTERREG DEUTSCHLAND-NEDERLAND IN HET KORT

INTERREG in de Duits-Nederlandse grensregio

Al 25 jaar is INTERREG Deutschland-Nederland actief in de grensregio. Vanaf 1991 heeft de Europese Unie in het kader van INTERREG subsidiegelden voor de grensgebieden in Europa ter beschikking gesteld. De bedoeling hiervan is om de ontwikkeling en de integratie van het grensgebied te stimuleren. Voor een groot aantal grensoverschrijdende maatregelen en projecten biedt het INTERREG-programma sindsdien een financiële basis.

In het INTERREG V A-programma wordt de samenwerking tussen Duitsland en Nederland geïntensiveerd en sterker gefocust. Zo kan het potentieel van de grensregio optimaal worden benut en wordt de blik over de grens voor toekomstige generaties een vanzelfsprekendheid.

Doelstellingen van het INTERREG V A-programma

De doelstellingen die met de beschikbare middelen bereikt moeten worden, staan beschreven in het zogenoemde samenwerkingsprogramma “INTERREG Deutschland-Nederland”. Dit document is door de programmapartners uitgewerkt, op basis van de strategische doelstellingen van de Europese Unie, het Koninkrijk der Nederlanden, de Bondsrepubliek Duitsland, resp. de deelstaten Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen en de doelstellingen van de regio's in het programmagebied. Bovendien is een strategische analyse van het programmagebied opgesteld en zijn de stakeholders uit de grensregio door middel van conferenties bij de inhoudelijke uitwerking van het programma betrokken. Er is dus gewaarborgd dat de doelstellingen van het programma aansluiten bij de uitdagingen en behoeftes van het programmagebied en de betrokken partners en financiers. De volgende doelstelling zijn voor het INTERREG V A-programma opgesteld:

- Vergroten van de innovatiekracht in de grensregio (innovatie)
- Wegnemen van de grens als barrière (cohesie)

Aan deze doelstellingen zijn ter realisatie twee prioriteiten gekoppeld, die elk weer een aantal themagebieden en sectoren omvatten. Bovendien is er een derde,

horizontale prioriteit gevormd voor technische bijstand, een klein percentage van de middelen dat voor de uitvoering van het programma wordt gebruikt. In tabel 1 wordt dit schematisch weergegeven.

Prioriteit 1: Verhoging van de grensoverschrijdende innovatiekracht van het programmagebied

Het versterken van de concurrentiekracht van de regio door slimme groei is de eerste prioriteit van het programma. Om als regio de sterke concurrentiepositie in Europa te behouden en verder te verstevigen zijn investeringen in onderzoek en ontwikkeling nodig. De sterke vertegenwoordiging van hoogwaardige technologische bedrijven en kennisinstellingen in de regio biedt de kans om – in constante grensoverschrijdende samenwerking – marktkansen te verbeteren en het MKB duurzaam te ondersteunen. Voor het bereiken van de doelstellingen op het gebied van innovatie is het noodzakelijk om meer en betere grensoverschrijdende clusters te vormen, kennis- en productvalorisatie grensoverschrijdend vorm te geven en gezamenlijk onderzoek te doen.

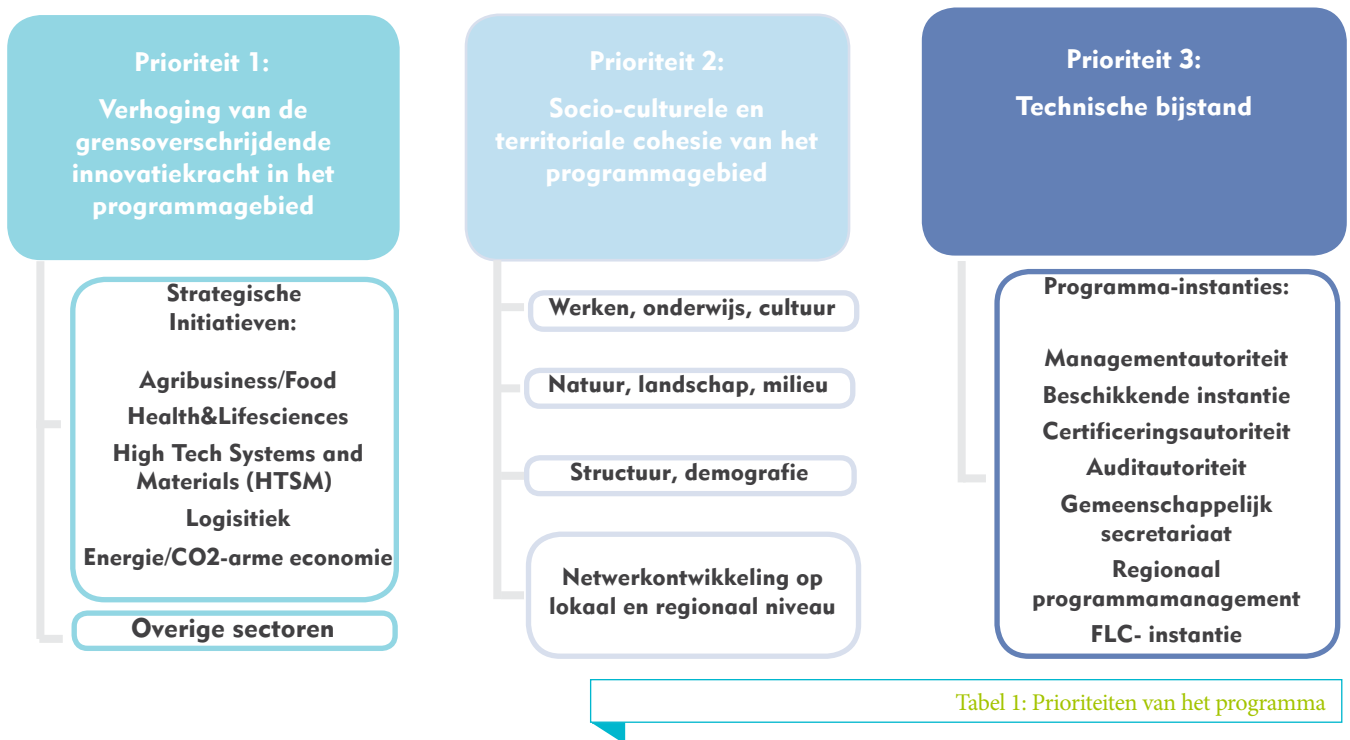
Als resultaat van de ondersteuning van projecten in prioriteit 1 worden product- en procesinnovaties in het MKB nagestreefd. Het resultaat van de bijdrage van het INTERREG-programma wordt positief beoordeeld als aan het einde van de programmalooptijd blijkt dat het percentage MKB'ers dat product- en/of procesinnovaties introduceert is gestegen.

Strategische Initiatieven

Om de doelstellingen op het gebied van innovatie te bereiken zijn er binnen het programmagebied vijf speerpuntsectoren benoemd:

- + Agribusiness & Food
- + Health & LifeScience
- + High Tech Systems & Materials (HTSM)
- + Logistiek
- + Energie & CO₂-arme economie

Een expertgroep met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, de wetenschap en de overheid heeft voor elk van deze sectoren een „strategisch initiatief “

ontwikkeld. Dit „strategisch initiatief“ is een document waarin de belangrijkste uitdagingen, ontwikkelingen en grensoverschrijdende kansen voor de betreffende sector zijn beschreven. In het document worden de criteria geformuleerd waaraan projecten moeten voldoen en het biedt een kader voor de projecten die binnen deze sector worden uitgevoerd.

Met de strategische initiatieven worden een gefocuste inzet van de middelen en een hogere kwaliteit van de projecten nagestreefd. Dat is een belangrijke voorwaarde voor het bereiken van de doelstellingen op het gebied van innovatie. Projecten in het kader van strategische initiatieven zijn niet gebonden aan een bepaalde regio binnen het programmagebied. Er kunnen projecten op regionaal niveau worden uitgevoerd, maar ook projecten met partners uit het gehele programmagebied. Alle projectconcepten binnen de strategische initiatieven worden - voor uitwerking van de definitieve aanvraag - ter beoordeling voorgelegd aan het „innovatie-overleg“. Doorslaggevend voor de beoordeling zijn de inhoud en de kwaliteit van het project. Informatie over alle vijf strategische initiatieven kan worden gedownload via www.deutschland-nederland.eu.

Prioriteit 2: Sociaal-culturele en territoriale cohesie van het programmagebied

In de tweede programmaprioriteit wordt geïnvesteerd in de versterking van sociaal-culturele en territoriale cohesie van het grensgebied, in lijn met de EU2020-prioriteit „inclusieve groei“. Sinds het begin van INTERREG begin jaren '90 is er op dit gebied veel verbeterd. Er bestaan wederzijdse contacten en vrij reizen over de grens is voor veel mensen de normaalste zaak van de wereld.

Maar de Nederlands-Duitse grens vormt nog vaak een

obstakel bij het bereiken van bepaalde doelstellingen, bijvoorbeeld op het gebied van innovatie, MKB en de CO₂-arme economie. Er is een directe, vanzelfsprekende samenwerking tussen burgers en instituties nodig om ervoor te zorgen dat de Nederlands-Duitse grens geen barrière meer vormt, mensen elkaar kennen en begrijpen en dat gezamenlijke uitdagingen gezamenlijk kunnen worden aangepakt.

Door de projecten in prioriteit 2 moet de barrièrewerking van de grens in het programmagebied worden verminderd en worden de grensoverschrijdende interacties tussen burgers en instituties geïntensiveerd. Projecten kunnen hieraan zowel in psychologische zin (bijvoorbeeld d.m.v. educatie en cultuur) maar ook door concrete samenwerkingsactiviteiten tussen burgers en instituties (bijvoorbeeld in het kader van gezamenlijk natuur- en landschapsbeheer of omgang met demografische ontwikkelingen) bijdragen.

Het resultaat van de bijdrage van het INTERREG-programma wordt positief beoordeeld als aan het einde van het programma blijkt dat

- de houding tegenover het buurland in positieve zin is veranderd;
- de grensoverschrijdende relaties zijn geïntensiveerd;
- de inwoners van het programmagebied de grens als een kans in plaats van een barrière zien.

Belangrijk is dat ieder project de grensbarrière tussen Duitsland en Nederland vermindert. Projecten in prioriteit 2 zijn globaal onderverdeeld in de volgende thema's:

1. Werken, onderwijs, cultuur
2. Natuur, landschap en milieu
3. Structuur en demografie
4. Netwerkontwikkeling op lokaal en regionaal niveau

Binnen prioriteit 2 kunnen ook kleinere projecten zoals schooluitwisselingen, sportevenementen met een internationaal karakter of vergelijkbare bijeenkomsten, subsidie ontvangen. In de vier grensregio's zijn hiervoor speciale voorzieningen gecreëerd, zodat het aanvragen van subsidie gemakkelijker is en projecten snel kunnen worden uitgevoerd.

Prioriteit 3: "Technische bijstand"

De derde prioriteit van het INTERREG V A programma Deutschland-Nederland is de Technische bijstand. Zo wordt het beheer en de technisch-administratieve uitvoering van het programma genoemd. Het beheer wordt uitgevoerd door verschillende programma-instanties. Voor alle middelen die de verschillende programma-instanties voor hun bijdrage aan de programma-uitvoering ontvangen, vindt de administratie plaats onder deze prioriteit. Aan deze prioriteit mag maximaal 6% van de programma-middelen worden toebedeeld.

Financieel kader van het programma

Voor het samenwerkingsprogramma INTERREG V A Deutschland-Nederland staat in de periode van 2014-2020 een bedrag van circa 440 miljoen euro ter beschikking. Hiervan is ca. 50%, wat neer komt op een bedrag van 222.159.360 euro, door de Europese Unie beschikbaar gesteld, uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). In het samenwerkingsprogramma is een verdeling opgenomen van de middelen over de prioriteiten. De focus van het programma ligt met name op onderzoek, technologie en innovatie.

Prioriteit 1 - Verhoging van de grensoverschrijdende innovatiekracht van het programmagebied: 61%

Prioriteit 2 - Sociaal-culturele en territoriale cohesie van het programmagebied: 33%

Prioriteit 3 - Technische Bijstand: 6%

Tabel 2 laat deze financiële indeling zien. Naast de EU-financiering worden in dit tabel ook de middelen getoond, die als nationale bijdrage verwacht worden. Deze middelen omvatten naast cofinanciering door de INTERREG-partners ook de verwachte eigen bijdrage van de projectpartners en zijn nog een keer onderverdeeld in de sommen die voor publieke programma- en

projectpartners en van private projectpartners verwacht worden. Er wordt een totale investering van minstens 443.059.158 euro verwacht. Binnen prioriteit 1 is ongeveer 105.000.000 euro van de EU-middelen voor de Strategische Initiatieven gereserveerd, waarvan 30.000.000 euro voor het belangrijke thema energie en CO₂-reductie.

Organisatie van het programma

Om voor de uitvoering van het programma een goede samenwerking te waarborgen, is een overeenkomst opgesteld, die door alle 15 INTERREG partners ondertekend is. In de overeenkomst zijn de taken van de partners, de uitvoeringbepalingen, de doelstellingen, de grondbeginselen, het Comité van Toezicht en de stuurgroepen opgenomen. De gekozen structuur voor de uitvoering van het programma voldoet zowel aan de vereisten van de structuurfondsverordeningen als aan de behoeften van diverse partners. Met deze structuur wordt de kwaliteit van het programma gewaarborgd. De taken, de kosten en de financiering van de gremia en organen zijn vastgesteld op basis van de ervaringen in de INTERREG IV-programmaperiode.

Voor INTERREG V A – Programma Deutschland-Nederland is een Comité van Toezicht opgericht, waarin de INTERREG-partners vertegenwoordigd zijn. Het Comité van Toezicht neemt koersbepalende besluiten voor het INTERREG-Programma Deutschland-Nederland, houdt toezicht op de uitvoering van het programma en controleert en stuurt de algemene strategie.

Naast het Comité van Toezicht zijn er vier regionale stuurgroepen, die in opdracht van het Comité van Toezicht over projecten beslissen. Zowel binnen het Comité van Toezicht als in de stuurgroepen wordt met unanimiteit besloten. Voor het INTERREG V A-programma Deutschland-Nederland zijn er bij de Euregio's in het grensgebied zogeheten "regionale programmamanagements" ingericht. Hier worden potentiële aanvragers geadviseerd en ondersteund.

Financiering door	EU	Nationale overheden	Private projectpartners	Totale financiering
Prioriteit 1	135.739.369 €	81.739.369 €	54.000.000 €	271.478.738 €
Prioriteit 2	73.090.430 €	69.090.430 €	4.000.000 €	146.180.860 €
Prioriteit 3	13.329.561 €	12.069.999 €	0 €	25.399.560 €
Totaal	222.159.360 €	162.899.798 €	58.000.000 €	443.059.000 €

Tabel 2: Financieel kader

INTERREG-PROJECTEN

WADDEN-AGENDA

Het project „Wadden-agenda“ richt zich op een nieuwe structuur van grensoverschrijdende samenwerking voor de Waddenzee, waarbij het behoud en de bescherming van het wereldnatuurerfgoed centraal staan. Het project heeft zich duurzaam toerisme met waardering voor het behoud en de bescherming van het wereldnatuurerfgoed tot doel gesteld, waardoor dit laatste wordt behouden en beschermd.

Om de identiteit van het wereldnatuurerfgoed te versterken en het belang hiervan bewust te maken, worden er langs de kust verschillende grensoverschrijdende evenementen georganiseerd. Voorbeelden hiervan zijn theaterstukken, muzikale evenementen en lezingen. Door verschillende gemeenschappelijke acties wordt duidelijk gemaakt hoe men de Waddenzee kan beleven en hoe deze beschermd dient te worden.

Een ander voorbeeld van de werkzaamheden binnen het project zijn de seminars die worden georganiseerd – zowel op locatie als online. Deze seminars worden georganiseerd om kennis over het gebied te delen en te koppelen en ideeën over innovatief werelderfgoedtoerisme uit te wisselen. Hierbij zijn Duitse en Nederlandse opleidingsinstituten, onderwijsinstellingen en toeristische informatiediensten betrokken.

Grensoverschrijdende samenwerking in dit project is met name belangrijk om maatregelen doelgerichter af te stemmen. Grensoverschrijdende samenwerking voor dit type landschap is zinvol en noodzakelijk, niet alleen voor wat betreft de behoefte aan bescherming die de Waddenzee nodig heeft, maar ook voor de eisen die gesteld worden aan duurzaam toerisme. Door samenwerking kunnen partners opgedane ervaringen uitwisselen en elkaar aanvullen.

FÖRDERGEBIET
**INTERREG V A
 DEUTSCHLAND-
 NEDERLAND**
 SUBSIDIEGEBIED

1 WILHELMSHAVEN	7 MÜNSTER
2 EMDEN	8 DUISBURG
3 DELFZIJL EN OMGEVING	9 KREFELD
4 STADT OLDENBURG	10 DÜSSELDORF
5 DELMENHORST	11 MÖNCHENGLADBACH
6 STADT OSNABRÜCK	

INTERREG V DEUTSCHLAND-NEDERLAND

JAARVERSLAG 2016

2. UITVOERING VAN HET PROGRAMMA IN 2016

2016 is het tweede jaar waarin het nieuwe INTERREG-programma uitgevoerd wordt. Onder andere zijn in dit jaar de “strategische initiatieven” binnen het programma concreet vormgegeven. Een groot aantal nieuwe projecten in de belangrijkste sectoren Agrifood, Health, Energie & CO₂-arme economie, Logistiek en High Tech Systems is in 2016 goedgekeurd. Daarbij komen verschillende projecten, die de barrièrewerking van de grens verminderen. Het programma heeft bovendien veel aandacht besteed aan het thema communicatie: u kunt ons tegenwoordig volgen op twitter en Facebook!

Financiële voortgang INTERREG V A

Aan de 70 goedgekeurde projecten zijn middelen ter hoogte van 259.668.033,82 € (totale kosten) toegezegd. Dit komt neer op ca. 59% van het programma-volume. Gezien de looptijd is dit een bevredigende prestatie van het programma. Ca. 49.000.000 € is door private co-financiers beschikbaar gesteld, dat is reeds 84,48% van de totaal verwachte private middelen.

Het INTERREG V-programma Deutschland-Nederland heeft van de Europese Commissie een voorschot ter hoogte van 11.107.968 € ontvangen. Daarnaast zijn inmiddels middelen ter hoogte van 9.808.407,73 € bij de Europese Commissie opgevraagd. Tot 31-12-2016 zijn kosten ter hoogte van 21.636.897,42 € door de certificeringsautoriteit goedgekeurd en uitbetaald.

Inhoudelijke voortgang van het programma – programma-indicatoren

Voor het INTERREG-programma Deutschland Nederland wordt een bedrag ter hoogte van van 222 miljoen euro door de Europese Commissie beschikbaar gesteld. Het is daarom van belang om voortdurend te monitoren of het geld op een efficiënte en zinvolle manier besteed wordt, conform de programma-doelstellingen. Door middel van zogenoemde indicatoren wordt

de inhoudelijke voortgang van het INTERREG-programma bepaald. Voor de start van het INTERREG-programma zijn indicatoren opgesteld en voorzien van een streefwaarde voor het einde van het programma. Bij de aanvraag geeft ieder project aan in welke mate het project zal bijdragen aan de output-indicatoren en rapporteert vervolgens elk half jaar de voortgang.

De indicatoren meten verschillende zaken, bijvoorbeeld het aantal bedrijven dat gesteund wordt of het aantal personen dat binnen een INTERREG-project individueel advies ontvangt. Er is dit jaar meer te zeggen over de actuele stand van de indicatoren dan vorig jaar. De prognosewaarden van prioriteit 2 zijn gemiddeld reeds dichterbij het bereiken van de programma-streefwaarden dan de prognosewaarden van prioriteit 1. Bij nagenoeg alle indicatoren zijn de prognosewaarden van de projecten flink gestegen ten opzichte van het jaar 2015. De eind 2016 uitgevoerde evaluatie komt onder andere tot de conclusie dat het bereiken van de streefwaarden van het programma bij de meeste indicatoren mogelijk lijkt.

De tot 31-12-2016 goedgekeurde projecten binnen het programma plannen bijvoorbeeld om

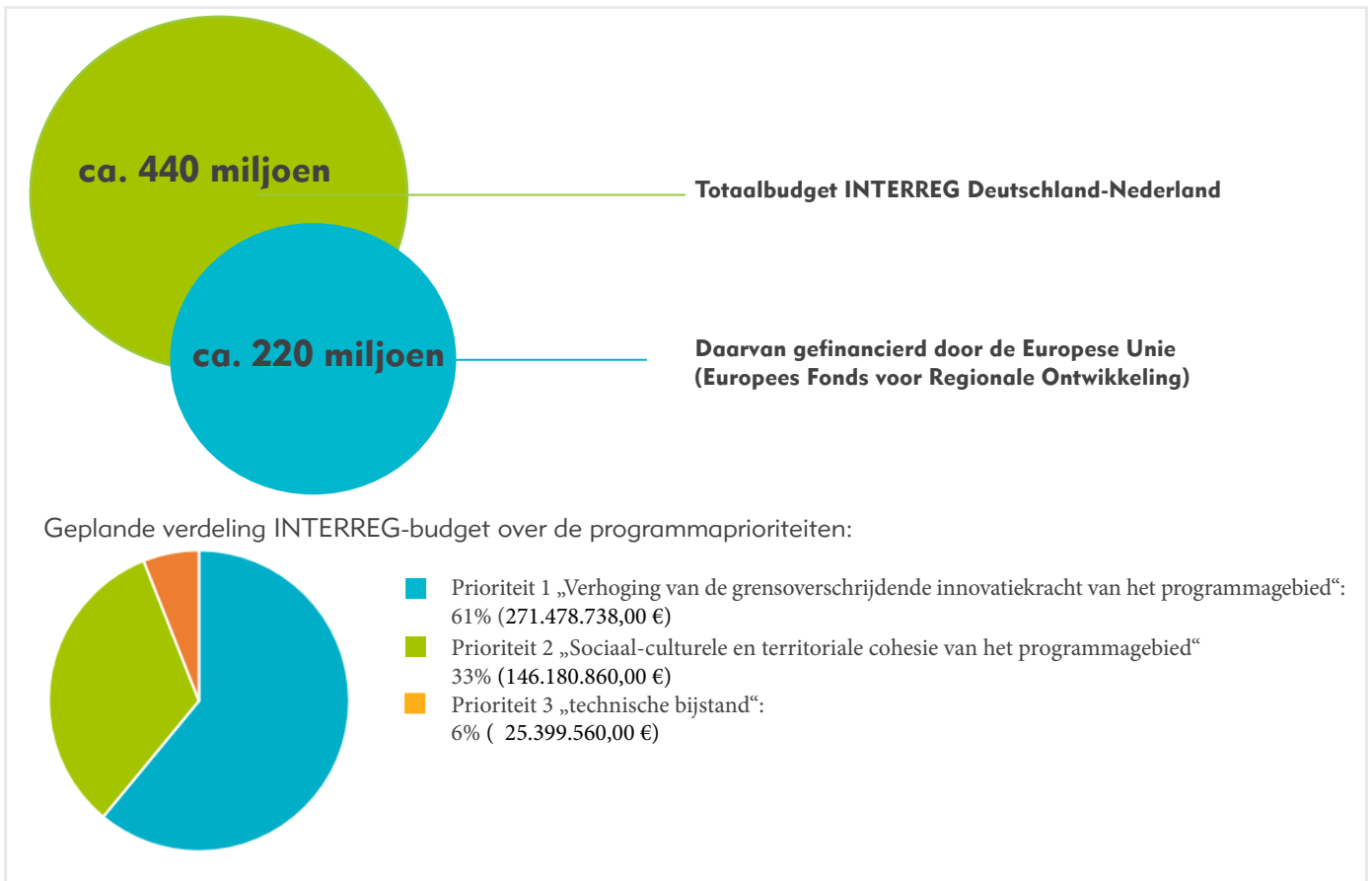
- binnen prioriteit 1 2617 MKB (financieel en niet financieel) te steunen
- 550 bedrijven te helpen om nieuwe producten op de markt te brengen
- 53.302 personen te voorzien van een individueel advies (bijvoorbeeld op het gebied van werken, wonen en zaken doen over de grens)
- 33.107 personen te laten deelnemen aan grensoverschrijdende initiatieven op het gebied van onderwijs en taalkennis

Prioriteit	Totale beschikbare financiering	EU percentage	Geplande kosten: goedgekeurde projecten met beschikking	Geplande kosten: Percentage van de beschikbare financiering	Reeds uitgegeven kosten	Aantal goedgekeurde projecten met beschikking
1	271.478.738,00 €	50,00%	151.494.890,74 €	55,80%	11.074.040,00 €	29
2	146.180.860,00 €	50,00%	82.773.583,08 €	56,62%	7.345.183,06 €	32
3	25.399.560,00 €	52,48%	25.399.560,00 €	100,00%	3.217.674,36 €	9
Totaal	443.059.158,00 €		259.668.033,82€	58,61%	21.636.897,42 €	70

Tabel 3: Financiële voortgang

Planning en uitvoering van het programma

Planning

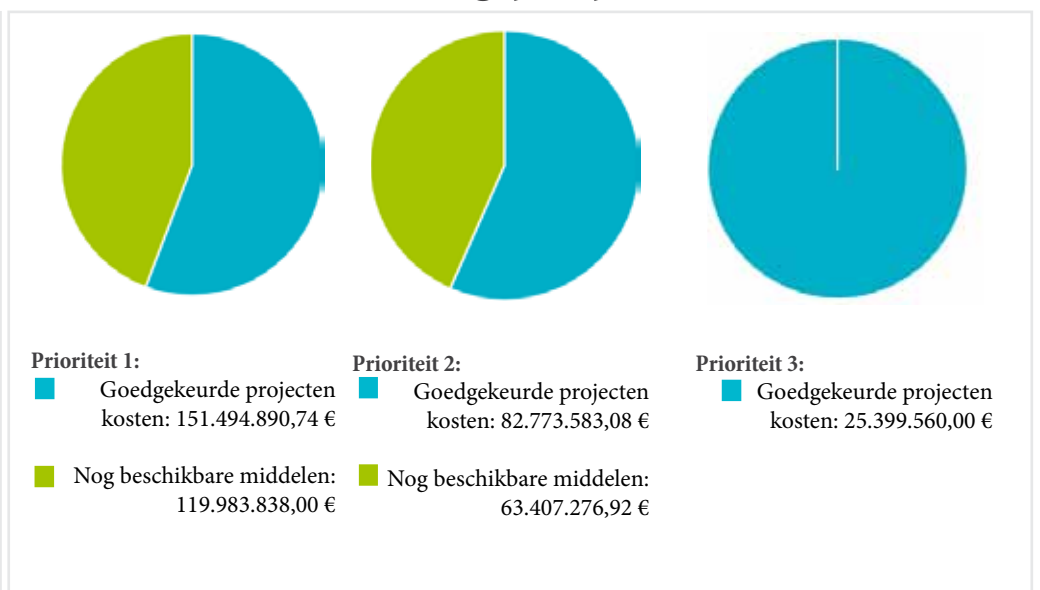

Uitvoering tot 31-12-2016

Totaal

Uitvoering per prioriteit

INTERREG-PROJECTEN

E-BUS 2020: IN MOTION CHARGING

De door de EU vastgestelde doelstellingen inzake de reductie van de uitstoot van schadelijke stoffen kunnen alleen door het vervangen van een groot aantal voertuigen worden gerealiseerd. Binnen het project E-Bus 2020: in motion Charging wordt hieraan gewerkt. Onder meer door de ontwikkeling van een trolleybus met geoptimaliseerde energieprestatie. Dat wil zeggen: terwijl een trolleybus rijdt, kan hij accu's opladen via het bestaande bovenleidingennetwerk. Door de laadmogelijkheid kunnen deze bussen uiteindelijk op accu's verder rijden, zonder bovenleiding. Op deze manier kunnen bussen die op gas of diesel rijden gedeeltelijk worden vervangen. Bovendien zorgt de ontwikkeling voor een hogere productiviteit van de inzet van bussen en een grotere beschikbaarheid.

Door elektromobiliteit zal de energiebehoefte in de steden toenemen en zal het energienet in de steden uitgebreid moeten worden. Om dit probleem aan te pakken, wordt er binnen het project een "Smart Trolley

Grid" ontwikkeld: het efficiënt gebruiken van de bestaande trolleybovenleidingen voor het installeren van e-laadinfrastructuur. In het project wordt een systeem ontwikkeld en gerealiseerd om remenergie van trolleybussen op te slaan in ondergrondse accu's. vanuit deze accu's worden elektrische voertuigen, openbare verlichting en andere toepassingen weer voorzien van groene elektrische stroom. Op deze manier ontstaat er een extra toepassing van de bovenleidingennetwerk.

Innovatie is een belangrijk middel om een sterke concurrentiepositie te behouden. Voor de grensregio is dit project daarom ook van groot belang. Door de ontwikkelingen binnen dit project wordt de grensregio bestempeld tot belangrijk centrum van elektromobiliteit en energietechniek en juist door samenwerking tussen Duitsland en Nederland kan de concurrentiepositie behouden en versterkt worden.

Evaluaties

Binnen het programma zijn in het jaar 2016 verschillende evaluaties uitgevoerd. Ten eerste is de financiële en inhoudelijke stand van het programma in kaart gebracht en beoordeeld, met als basis de tot 24-11-2016 goedgekeurde projecten. Binnen deze 'inventarisatie' zijn onder andere de voortgang van het financieel plan, de thematische verdeling van de middelen en de projecten, de (geplande) projectoutput en de projectoriëntatie ten opzichte van de programmadoelstellingen bekeken. Al met al kon de uitvoeringsstatus van het programma van 24-11-2016 zonder meer als bevredigend worden beoordeeld. Het is dus mogelijk en deels zelfs waarschijnlijk dat het merendeel van de programmadoelstellingen voor de financiële planning van het programma, de thematische verdeling van de EU-middelen en de project-outputs aan het einde van het programma wordt bereikt. Op een later tijdstip zullen ook nog evaluaties plaatsvinden van de impact van het programma en haar projecten binnen het programmagebied.

Ten tweede is een evaluatie uitgevoerd met als doel om te bepalen of de programma-uitvoering effectief, efficiënt en conform de planning verloopt. In deze evaluatie stond dus de manier centraal waarop het programma wordt uitgevoerd, oftewel de programma-processen. Hiervoor is onder andere een enquête gehouden onder projectvertegenwoordigers en aanvragers. Aspecten zoals de administratieve lasten voor begunstigen en de goedkeuringsprocedure zijn grondig bekeken en op basis hiervan zijn een aantal aanbevelingen gedaan hoe de efficiëntie en effectiviteit van de programma-uitvoering nog verbeterd kunnen worden. Bijvoorbeeld kunnen nog meer maatregelen op het gebied van de vermindering van de administratieve lasten worden genomen. Vanuit de programma-partners en programma-instanties wordt er nu gewerkt aan de opvolging van de aanbevelingen die zijn gedaan.

De executive summaries van beide evaluaties zijn op de programmawebpage onder 'downloads en documenten' beschikbaar.

Communicatie en evenementen

De uitvoering van de communicatie van het INTERREG-programma stond in het jaar 2016 in het teken van versterking van communicatie. De communicatie omtrent het programma is in het jaar 2016 vormgegeven rond goedgekeurde en startende projecten. Dit onderwerp is veelvuldig teruggekomen in de berichtgeving vanuit het programma. Daarnaast is in het jaar 2016 "online" ook van groot belang geweest.

Er is veel gewerkt aan de technische verbetering van de website en het actualiteitsniveau van de website. Vanaf de zomer van 2016 is er op de website een nieuwe rubriek online gekomen, genaamd "projecten in beeld". In deze reeks wordt iedere twee weken een INTERREG-project voorgesteld.

Daarnaast is het programma halverwege 2016 begonnen met social media. Het programma is sinds medio 2016 actief op Facebook, Twitter en LinkedIn. Berichten via social media versterken de actuele berichtgeving over het programma en zowel interne als externe geïnteresseerden blijven zo makkelijker op de hoogte van actualiteiten die spelen binnen het programma. LinkedIn is vooral als een statische businesspagina opgericht. Twitter en Facebook worden actiever ingezet en het aantal volgers op de pagina loopt gestaag op.

Naast online-activiteiten heeft het programma ook een aantal evenementen georganiseerd, waaronder twee communicatieseminars. Deze seminars hadden als doel, kennis over projectcommunicatie over te dragen en deelnemers bewust maken van het belang van goede communicatie over de EU en het programma.

Ook heeft het programma in 2016 weer deelgenomen aan de "Europa om de hoek Kijkdagen". Voor dit evenement was er een fietstocht georganiseerd langs een aantal INTERREG-projecten in de grensregio. De fietsmiddag werd afgesloten met een projectenmarkt met een aantal INTERREG-projecten.

Er heeft ook een thematische conferentie plaatsgevonden in het kader van het Strategische Initiatief "Energie & CO₂-arme economie". Het doel van de bijeenkomst was om projecten met elkaar kennis te laten maken en synergiën te creëren tussen projecten binnen dit Strategisch Initiatief.

In december 2016 werd er in het kader van 25 jaar INTERREG Deutschland-Nederland een persconferentie georganiseerd. Met aanwezige pers konden onder andere staatssecretaris Dr. Horzetzky en de voorzitter van het Comité van Toezicht, Dr. Scheffer kennis maken met verschillende INTERREG-projecten op een aansluitend georganiseerde projectenmarkt. De ochtend was een groot succes en werd breed uitgemeten in de (landelijke) media.

INTERREG-PROJECTEN DOOR NIEUWSGIERIGHEID LEREN

Het INTERREG-project “Door Nieuwsgierigheid Leren” (DNL) wil de nieuwsgierigheid van kinderen meer ontwikkelen. Op basis van actuele onderzoeksresultaten zijn de projectpartners aan beide zijden van de grens bezig met het ontwikkelen van een grensoverschrijdend, innovatief concept met als doel pedagogisch medewerkers en leerkrachten te helpen bij het ontwikkelen van enthousiasme en interesse van Nederlandse en Duitse kinderen in natuurwetenschappen en techniek.

Een van de redenen dat het project zich richt op het enthousiasmeren van kinderen op dit gebied, is omdat de economische ontwikkeling in het Duits-Nederlandse grensgebied op lange termijn afhankelijk is van gemotiveerde en hoogopgeleide mensen in natuurwetenschappen en techniek. Het is gebleken dat de interesse daarvoor al op jonge leeftijd wordt gewekt.

Een voorbeeld van de activiteiten is het ontwikkelen van leermateriaal. Door middel van opnamen en videofragmenten binnen het domein natuurwetenschap en technologie richt het project zich op het inzichtelijk maken en het verbeteren

van communicatie tussen kinderen en leerkrachten/pedagogische medewerkers. Het videomateriaal zal ook gebruikt worden tijdens trainingen. Alles wordt ondertiteld, waardoor er geen sprake meer is van taalbarrières.

Naast het te ontwikkelen videomateriaal zet het project zich ook in voor uitwisselingsprogramma's op het gebied van natuurwetenschappelijk- en technisch onderwijs voor studenten van middelbaar- en hoger onderwijs. Het project wil studenten bewustmaken van de potenties op de arbeidsmarkt in de grensregio.

De Duitse en Nederlandse aanpak op het gebied van natuurwetenschappelijk- en technisch onderwijs hebben veel overeenkomsten, maar ook enkele verschillen. Juist door samenwerking kan men van elkaar leren en daardoor goede scholing op het gebied van natuurwetenschappen en technologie bieden. Voor de grensregio is het belang van gekwalificeerde arbeidskrachten groot. In de grensregio ontstaat een internationaal scholingsaanbod met het zwaartepunt op natuurwetenschap en technologie, wat de aantrekkelijkheid van de grensregio vergroot.

WILT U MEER WETEN OVER HET PROGRAMMA? OF HEEFT U EEN PROJECTIDEE? NEEMT U CONTACT MET ONS OP!

Heeft u een idee voor een grensoverschrijdend INTERREG-project?

Op de website www.deutschland-nederland.eu vindt u een voorbeeldformulier "projectconcept" waarin de belangrijkste punten zijn opgenomen die ook bij de officiële indiening van een aanvraag in acht moeten worden genomen. Neemt u bovendien contact op met het regionale programmamanagement (RPM) bij u in de buurt. Het programmamanagement zal u in het verdere aanvraagproces ondersteunen.

RPM Eems Dollard Regio

Bunderpoort 14
9693 ZG Bad Nieuweschans
Tel +31 (0)597 521 510
edr@edr.eu

RPM Euregio Rijn-Waal

Emmericher Str. 24
47533 Kleve, Duitsland
Tel +49 (0)2821 79300
info@euregio.org

RPM EUREGIO

Enscheder Str. 362
48599 Gronau, Duitsland
Tel +31 (0)53 460 51 51
info@euregio.eu

RPM euregio rijn-maas-noord

Konrad-Zuse-Ring 6
41179 Mönchengladbach, Dld.
Tel +49 (0)2161 6985 505
info@euregio-rmn.de

Voor algemene informatie over het programma kunt u ook contact opnemen met:

Gemeenschappelijk INTERREG-Secretariaat

c/o Euregio Rijn-Waal
Emmericher Str. 24
47533 Kleve, Duitsland
Tel +49 (0)2821 7930 37
info@deutschland-nederland.eu

Meer informatie en nieuws over het
INTERREG-programma Deutschland-
Nederland vindt u op...

WWW.DEUTSCHLAND-NEDERLAND.EU

